

KESKKONNAAMET

Kati Tamtik
ehitusosakonna juhataja
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet
info@ttja.ee

Teie 22.10.2019 nr 16-6/19-2969-002

Meie 19.11.2019 nr 6-3/19/17297-2

**Seisukoht Rail Balticu raudteetrassi lõigu
„Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna
piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise
programmi eelnõu kohta**

Austatud Kati Tamtik

Esitasite 22.10.2019¹ keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 15¹ lg-te 1 ja 2 alusel Keskkonnaametile seisukoha andmiseks Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) programmi eelnõu (edaspidi KMH programm).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 15¹ lg 4 kohaselt asjaomane asutus esitab otsustajale 30 päeva jooksul KMH programmi saamisest arvates programmi kohta oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta. Dokumentatsiooni läbivaatamisel peab asutus kontrollima ka ekspertiisrühma koosseisulist piisavust.

Keskkonnaamet on seisukohal, et esitatud KMH programm on asjakohane ja piisav, kui KMH programmi täiendamisel arvestatakse järgmiste ettepanekutega:

1. Rail Balticu raudteetrassi lõik „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ läbib II kaitsekategooria liigi laanerähn (*Picoides tridactylus*, keskkonnaregistri kood KLO9112409) elupaika. KMH programmi tabeli 1 andmetel on see elupaik otseses kavandatava tegevuse mõjualas, kuid Rail Balticu raudtee eelprojekti raames ei ole kavandatud leevendavaid meetmeid.

Keskkonnaamet andis 28.05.2019² kaitstavate loodusobjektide valitsejana oma seisukoha Rail Baltica raudtee eelprojekti lõikude 04-07 kohta. Keskkonnaamet märkis 28.05.2019 kirja ptk II punktis 2, et: „II kaitsekategooria liigi laanerähn (*Picoides tridactylus*, keskkonnaregistri kood KLO9112409) elupaik. EELIS andmetel on leiukoha vaatlus toimunud 15.04.2011, mille käigus leiti üks linnupaar. Pesapuu asukoha kohta andmed puuduvad. 29.03.2019 algatatud KMH käigus tuleb hinnata elupaiga seisundit (sh piisava toidubaasi jätkuvat olemasolu), hinnata elupaigalaigu osalise

¹ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis (edaspidi DHS) 22.10.2019 nr 6-3/19/17297 all.

² Registreeritud DHS-is 28.05.2019 nr 6-3/19/6674-2 all, kiri on kättesaadav: <https://dhs-adr-kea.envir.ee/Display.aspx?ID=283840&Root=283840>

hävimise/kahjustamise mõju elupaigalaigu asustatusele ning hinnata ümbruskonnas sobivate elupaikade olemasolu, kuhu hea levimisvõimega liik võiks kolida.“

Keskkonnaameti 28.05.2019 kirjas toodu ei kajastu KMH programmis, mistõttu KMH programmi ptk-i 8 tuleb täiendada. Ühtlasi tuleb KMH käigus läbi viia laanerähni elupaiga uuring (lisada KMH programmi ptk-i 9.2 KMH käigus läbiviidavate uuringute loetelusse), kuna viimane vaatlus pärineb 2011. aastast, pesapuu asukoha kohta andmed puuduvad.

2. KMH programmi lk 57 kohaselt on KMH käigus kavas hinnata raadamise mõju, kuid: „*Otseselt käesoleva KMH kontekstis on võimalik hinnata vaid käesoleva projektilõigu mõju, aga võimalusel arvestatakse ka kogu Rail Balticu trassi jaoks vajalike kumulatiivsete raadamismahtudega*“. Keskkonnaamet on seisukohal, et käesoleva KMH käigus tuleb lisaks konkreetsele projektilõigule hinnata ka kogu joonobjekti koosmõju, vähemalt põhimõttelises täpsusastmes, mitte üksnes võimaluse korral. Keskkonnaamet palub selles osas korrigeerida KMH programmi lk 57. Vt samas küsimuses ka Keskkonnaameti 06.11.2019 kirja³ p 1.
3. Keskkonnaamet palub KMH aruandele lisada raudteetrassi asukoha täpsemaks vaatamiseks MapInfo kaardikihi. See lihtsustaks hiljem Keskkonnaametil raadamise metsateatiste menetlemist. Keskkonnaamet palub selles osas täiendada KMH programmi lk 57.
4. Keskkonnaministri 01.09.2017 määruse nr 34 „Keskkonnamõju hindamise aruande sisule esitatavad täpsustatud nõuded“ § 7 kohaselt KMH aruandes esitatakse kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste keskkonnameetmete⁴, sealhulgas seire, kirjeldus rajamis-, kasutamise- ja lõpetamisetappide lõikes, sealhulgas nende kasutamise eeldatava efektiivsuse hinnang.

KMH programmi tabelis 4 on osade hinnatavate mõjude korral välja toodud, et KMH käigus hinnatakse ja vajadusel leitakse võimalikud leevendavad meetmed (nt KMH programmi lk 58, mõju põhjaveele), kuid mitte kõikjal (nt puudub lk 59, mõju pinnavee kvaliteedile ja liikumisele). Keskkonnaamet palub KMH programmis kasutada sama lähenemist lähtuvalt keskkonnaministri 01.09.2017 määruse nr 34 „Keskkonnamõju hindamise aruande sisule esitatavad täpsustatud nõuded“ nõuetest. Kui KMH käigus selgub eeldatavalt ebasoodsa keskkonnamõju kaasnemine, tuleb KMH aruandes välja pakkuda keskkonnameetmed Rail Balticu raudtee ehitustööde ja/või hilisema kasutuse tarbeks.

5. Keskkonnaamet andis 28.05.2019 ja 18.10.2019⁵ osaühingule Rail Baltic Estonia oma seisukoha Rail Baltica raudtee eelprojekti kohta (28.05.2019 kirjas eelprojekti lõikude 04-07 ja 18.10.2019 kirjas lõikude 01-03 kohta).

Keskkonnaamet märkis 18.10.2019 kirja p-s 4.2, et Rail Balticu projekti edasistes etappides, sh KMH-de läbiviimisel, tuleb lähtuda Keskkonnaameti 28.05.2019 kirja ptk-s IV „Ökoduktide parameetrid“ toodud seisukohast. Lisaks sellele tuleb Rail Balticu

³ Tegemist oli Keskkonnaameti ettepanekutega Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Harju ja Rapla maakonna piir – Hagudi“ ehitusprojekti KMH programmi kohta. Kiri on registreeritud DHS-is 06.11.2019 nr 6-3/19/11981-4 all, kiri on kättesaadav: <https://dhs-adr-kea.envir.ee/Display.aspx?ID=318188&Root=318188>

⁴ KeHJS § 3³ lg 1 kohaselt on keskkonnameetmed kavandatava tegevuse elluviimisega kaasneva ebasoodsa keskkonnamõju ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise ning põhjendatud juhul heastamise meetmed. Keskkonnameetmete hulka arvatakse ka keskkonnaseire.

⁵ Registreeritud DHS-is 18.10.2019 nr 6-3/19/6674-5 all, kiri on kättesaadav: <https://dhs-adr-kea.envir.ee/Display.aspx?ID=314601&Root=314601>

ehitusprojektide KMH-de käigus läbi vaadata uuring „Rail Baltic samatasandiliste ulukiläbipääsude tehniline teostatavus“ (OÜ Rewild ja OÜ Hendrikson & Ko, 13.12.2017)⁶ ja esitada konkreetne loomaläbipääsude lahendus ning hinnata nende võimalikke riske ja mõju. Seejuures tuleb arvestada eelnimetatud uuringus ja keskkonnaministri 17.10.2019 kirjas⁷ toodud seisukohti.

Eelnimetatu kehtib kõikide Rail Balticu ehitusprojektide ja nende KMH-de korral. Keskkonnaamet palub sellega arvestada ka käesoleva KMH programmi koostamisel.

6. Keskkonnaamet palub KMH programmi tabelis 6 ära märkida, kes täidab botaaniku rolli eksperidirühmas ja kes võtab kokku metsa raadamise mõju hinnangu.
7. KMH programmi tabelis 8 puudub osade asjaomaste asutuste korral nende kaasamise põhjendus (nt ministeeriumid). Kuigi tabelis 8 on viidatud Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti 28.06.2018 kirjale⁸, siis seal ei ole asjaomaste asutuste valikut põhjendatud, mida näeb aga ette KeHJS § 13 p 9. Keskkonnaamet palub Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametil ning KMH programmi koostajatel koostöös täiendada KMH programmi tabelit 8.
8. KMH programmi tabelis 8 ei ole Keskkonnaameti korral vaja märkida, et: „*Riigi keskkonnakasutuse ja looduskaitse poliitika elluviija; kaitstavate loodusobjektide valitseja; RB mõju keskkonnale, Natura 2000 võrgustiku aladele ja kaitstavatele loodusobjektidele.*“ Keskkonnaamet tuleb KeHJS § 2³ lg 2 teise lause kohaselt alati kaasata KMH-sse asjaomase asutusena, v.a juhul, kui tegemist on piiriülese KMH-ga või kui tegevusloa andja on Riigikogu, Vabariigi Valitsus või ministeerium (sellisel juhul on asjaomaseks asutuseks Keskkonnaministeerium). Samuti tuleb Keskkonnaamet kaasata KMH-sse, kui KMH käigus tuleb läbi viia Natura-hindamine (nt tulenevalt KeHJS § 29 lg 1 p-st 2) või kui Keskkonnaametilt tuleb taotleda kavandatavaks tegevuseks mõnda tegevusluba.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Toomas Padjus

keskkonnakasutuse juhtivspetsialist

Lääne regioon

Irma Pakkonen 6807403

irma.pakkonen@keskkonnaamet.ee

⁶ Uuring on leitav Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehelt: <https://pilv.mkm.ee/s/J8YXBXHeIuELnbm#pdfviewer>

⁷ Keskkonnaministri 17.10.2019 kiri nr 7-12/19/5598, kiri on kättesaadav: <https://dhs-adr-kem.envir.ee/Display.aspx?ID=78532&Root=78532>

⁸ Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti 28.06.2018 kiri nr 6-7/18/0016/111

KESKKONNAMINISTEERIUM

Pr Kati Tamtik
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve
Amet
info@ttja.ee

Teie 22.10.2019 nr 16-6/19-2969-002

Meie 20.11.2019 nr 7-12/19/3993-7

Rail Balticu raudteetrassi ehitusprojektide
keskkonnamõju hindamise programmide

Austatud proua Tamtik

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet edastas keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 15¹ alusel Keskkonnaministeeriumile seisukoha esitamiseks Rail Balticu raudteetrassi lõikude „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ning „Rapla ja Pärnu maakonna piir – Tootsi“ ehitusprojektide keskkonnamõju hindamise programmide eelnõud. Lähtudes KeHJS-i §-st 2⁴ pikendab Keskkonnaministeerium seisukoha esitamise tähtaega 20. detsembrini 2019.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Sigrid Soomlais
keskkonnakorralduse osakonna juhataja

Rainer Persidski, 626 2973
rainer.persidski@envir.ee

KESKKONNAMINISTEERIUM

Kati Tamtik
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet
info@ttja.ee

Teie 21.11.2019 nr 16-6/19-2969-002

Meie 20.12.2019 nr 7-12/19/3993-12

Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi eelnõu kohta seisukoha andmine

Austatud proua Tamtik

Esitasite keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 15¹ alusel Keskkonnaministeeriumile kui asjaomasele asutusele seisukoha andmiseks Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Rapla ja Pärnu maakonna piir – Tootsi“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise (KMH) programmi eelnõu. Keskkonnaministeerium pikendas 20.11.2019 kirjaga nr 7-12/19/3993-7 KMH programmi osas seisukoha esitamise tähtaega 20. detsembrini 2019.

KMH programmi peatükis 5.4 on Harjumaa ehitusliiva ja -kruusa varustuskindluse osas märgitud, et uute varude lisandumiseta langeb see vahemikus 2020-2025 kriitilise piiri lähedale. Täpsustame, et Harjumaal on praeguseks välja antud ehitusliiva ja -kruusa kaevandamise lubadega varustuskindlus tagatud kuni 2044. aastani. Arvestades Harjumaa ehitusliiva ja -kruusa viimase viie aasta keskmist nõudlust ning Rail Balticu ehitamise materjali vajadust langeb varustuskindlus ilma uute varude lisandumiseta aastal 2030 alla rahuldavat piiri.

Tabelis 4 on mõjuvaldkonna „Mõju välisõhu kvaliteedile“ puhul selgitatud, et mõju allikaks on peamiselt ehitustegevusest tulenev tolmu ning mõjuala kontekstis piirdub tolmu levik üldjuhul ehitusala lähialadega. Palume täpsustada, milliseid peenosakeste fraktsioone siinkohal mõeldakse. Vajalik on esitada PM₁₀ ja PM_{2,5} leviku võimalused. Mõjuvaldkonna „Õnnetustega kaasnev võimalik mõju“ puhul teeme ettepaneku täiendada metoodikat selliselt, et käsitletakse ka lenduva saaste võimalikku levikut õhu kaudu.

Peatükis 9.2 on toodud, et KMH läbiviimiseks vajaliku teabe kogumiseks peetakse muu hulgas vajalikuks täiendavalt teostada raudteetrassi mõjualasse jäävate puur- ja salvkaevude kaardistamine. Juhime tähelepanu sellele, et võimalike hilisemate vaidluste vältimiseks on oluline kaardistamisel fikseerida kaevude veetase ja vee kvaliteet.

KMH programmis on kahe eksperdirühma liikme puhul märgitud, et valdkonna spetsialistid täpsustatakse programmi menetluse käigus. Samuti on selgitatud, et vajadusel kaasatakse töö käigus täiendavalt erialaeksperte. Eelnevat arvestades leiame, et KMH eksperdigrupp on piisav.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kaupo Heinma
asekantsler

Harry Kuivkaev, 626 2964, harry.kuivkaev@envir.ee
Kersti Türk, 626 2809, kersti.turk@envir.ee
Rainer Persidski, 626 2973, rainer.persidski@envir.ee
Reet Pruul, 626 0731, reet.pruul@envir.ee

MAA-AMET

Kati Tamtik
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet
info@ttja.ee

Teie 22.10.2019 nr 16-6/19-2969-002

Meie 06.11.2019 nr 7-21/19/16302-2

**Rail Balticu raudteetrassi lõikude „Hagudi
– Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ning
„Rapla ja Pärnu maakonna piir – Tootsi“
ehitusprojektide keskkonnamõju
hindamise programmid**

Austatud Kati Tamtik

Olete edastanud Maa-ametile kui asjaomasele asutusele 22.10.2019 kirjadega nr 16-6/19-2969-002 ja 16-6/19-2972-002 seisukoha kujundamiseks Rail Balticu raudteetrassi lõikude „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ning „Rapla ja Pärnu maakonna piir – Tootsi“ ehitusprojektide keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) programmide eelnõud. Maa-amet tutvus KMH programmide dokumentidega Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti dokumendiregistris.

Maa-ametil puuduvad täiendavad märkused ja ettepanekud 22.10.2019 seisukoha kujundamiseks edastatud ehitusprojektide KMH programmide eelnõude osas. Palume hoida Maa-ametit kursis projektide menetlemise edasise käiguga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristi Kivimaa

maatoimingute osakonna planeeringute ja ehitusprojektide büroo juhataja

Kadi Naar
665 0772 kadi.naar@maaamet.ee

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Teie: 22.10.2019 nr 16-6/19-2969-002

Meie: 20.11.2019 nr 4.1-5/2700-1

Seisukoht Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi eelnõu kohta

Austatud proua Tamtik

Esitame oma seisukoha Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi–Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise (KMH) programmi eelnõu kohta.

Programmi eelnõus on maaparandussüsteemide rajatiste paiknemine kavandatava raudtee trassilõigu lähialal (ioonis 16) kajastatud üksnes osaliselt. Joonisel on toodud vaid maaparandussüsteemide reguleeriva võrgu alad. Puuduvad andmed eesvoolude kohta, mis on samuti maaparandussüsteemi rajatised, mis kuuluvad maaparandussüsteemi koosseisu. Palume joonise 16 nimetus ning sisu viia kooskõlla programmi eelnõu lk 31 kirjeldatuga ning joonisel 16 kajastada reguleeriva võrgu rajatistele lisaks eesvoolud (Võhakõnnu 1, Virakannu 1, Sikeldi-Alu1 trassi alla jäävaid eesvoolud) sh riigi poolt korrashoitavad ühiseesvoolud (Sootaguse pkr, Kodila jõgi, Rõue jõgi, Vigala jõgi).

Mitmel pool kulgeb Rail Balticu trass üle põllumassiivide. Leiame, et ühe olulise mõjuvaldkonnana tuleks antud KMHs käsitleda ka mulla teemat (nt katmine, eemaldamine, taaskasutamine muu põllumaa parandamiseks jm). Keskkonnaministri 9. septembri 2017. a määruse „Keskkonnamõju hindamise aruande sisule esitatavad täpsustatud nõuded“ §-s 5 on ühe valdkonnana toodud ka muld, mis on praegusest programmi eelnõust põhjendamatult kõrvale jäetud.

Leiame, et dokumendis tuleks rõhutada, et trassi rajamisega seotud lõplikud lahendused peavad lisaks valdkonnapõhiste kehtivate seaduste, määruste, standardite jm regulatsioonidega täielikus vastavuses olemisega võtma arvesse ka üldtunnustatud häid praktikaid ning parimaid kaasaegseid teadmisi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Illar Lemetti

Kantsler

Eike Lepmets
6256564 eike.lepmets@agri.ee

Hannes Puu
6256241 hannes.puu@agri.ee

MAANTEEAMET

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve
Amet
info@ttja.ee
Sõle 23A
10614, Tallinn

Teie 22.10.2019 nr 16-6/19-2969-002

Meie 21.11.2019 nr 15-5/19/48531-2

Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi eelnõu

Olete esitanud arvamuse andmiseks Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi eelnõu, Tln 2019.

Maanteeamet, tutvunud esitatud dokumendiga, märgib järgmist:

- lk 13 vajab korrigeerimist riigimaantee nimetus Rapla-Järvakandi-**Kergu**, alt viies rida;
- lk 27 esineb kaheldavus: *Hiienurme turbamaardlat läbib trass kogu ulatuses ehk ca 6,4 m pikkusel lõigul ?*;
- lk 28-30 teeme ettepaneku märkida, et ka mujal Eestis võib Rail Balticu ehitamiseks sobilikku ja vajalikku materjali esineda, esitada piirkonnad;
- lk 31 märkida kui palju ja kus kohas on puurkaeve;
- lk 66 teeme ettepaneku lisada tabelisse teema ”mõju olemasolevale infrastruktuurile”.

Anname teada, et Maanteeamet kavandab Rail Balticu trassiga seotud maanteeviaduktide ehitust ja seoses sellega on Maanteeamet nõudnud Rail Baltic Estonia OÜ kavandatava tegevusega kaasnevate keskkonnamõjude kirjeldust (vajadusel täiemahulist KMH), millega tuleb raudtee põhiprojekti keskkonnamõjuhindamisel arvestada. Samuti peame vajalikuks mõjude hindamisel maakasutusele hinnata põllumajandustehnika ja loomade juurdepääsetavust äralõigatavatele maaüksuste. Kavandatava tegevuse vastavuse hindamisel kehtivatele planeeringutele palume analüüsi kaasata kõik asjakohased kehtivad planeeringud, nt Harju maakonnaplaneering 2030+ koos lisadega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Villu Lükk
juhataja
keskkonnatalitus

Rein Kallas
6119377 Rein.Kallas@mnt.ee

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Kati Tamtik
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve
Amet
info@ttja.ee
Sõle 23A
10614, Tallinn

Teie 22.10.2019 nr 16-6/19-2969-002

Meie 27.11.2019 nr 24.5-6/18-0240/8811

Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla
ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti KMH
programm

Austatud Kati Tamtik

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet saatis Majandus- ja Kommunikatsiooniministariumile (edaspidi MKM) Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti KMH programmi ettepanekute, vastuväidete ja küsimuste esitamiseks.

Käesolevaga teavitame, et MKM-il puuduvad ettepanekud nimetatud projekti KMH programmi täiendamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ando Leppiman
kantsler

Triin Orav
6256459 Triin.Orav@mkm.ee

PÄÄSTEAMET

Liina Roosimägi
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet
info@ttja.ee

Teie: 22.10.2019 nr

Meie: 05.11.2019 nr 7.2-3.4/12384-2

**Päästeameti Lääne päästekeskuse
vastuskiri KMH programmi eelnõu
arvamuse avaldamiseks**

Austatud Liina Roosimägi

Päästeameti Lääne päästekeskusel täiendavaid ettepanekuid esitada ei ole.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Margo Kubjas
Ohutusjärelevalve büroo
nõunik
Lääne päästekeskus
Mob +372 53815235

Margo Kubjas
+372 4549762
margo.kubjas@rescue.ee

PÕLLUMAJANDUSAMET

Pr Kati Tamtik
Tarbiakaitse ja Tehnilise
Järelevalve Amet
liina.roosimägi@ttja.ee

Teie 22.10.2019
Meie 28.11.2019 nr 14.5-1/1937 /-1

Põllumajandusameti arvamus

Austatud Kati Tamtik

RB Rail AS Eesti filiaal edastas Tarbiakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (edaspidi TTJA) 15.10.2019 Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi eelnõu.

Tuginedes KeHJS §151 lõigetele 1 ja 2 on Põllumajandusamet Teie poolt esitatud KMH eelnõu läbi vaadanud.

Rail Balticu raudteetrassi projekteerija „Reaalprojekt OÜ“ on esitanud Põllumajandusametile eelnevalt eelnimetud raudteetrassi eelprojekti läbivaatamiseks. Põllumajandusamet kontrollis projektis tehtud ettepanekuid maaparandussüsteemide ja kooskõlastas projektis toodud maaparandussüsteemi rekonstrueerimise ettepanekud.

Põllumajandusameti esindaja võttis osa 25.11.2019 Kohilas toimunud KMH avalikustamise koosolekust. Koosolek oli väga konstruktiivne ja hästi korraldatud. Jääme endiselt oma seisukoha juurde, et KMH hindamine on hästi koostatud.

Põllumajandusamet, tulenevalt KeHJS §151 lõikest 4, kooskõlastab Rail Baltic raudteetrassi lõigu „Harju ja Rapla maakonna piir – Hagudi“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi eelnõu.

Koosolekul märgitud informatsioonile, palume kindlast jälgida, et raudtee ja maantee ristumiskohtades, viaduktide alustes kohtades ei tekiks ülejutusi juhul kui maantee tasapind tuleb ehitada kõrval olevast maapinnast allapoole.

Lugupidamisega
(allkirjastatud digitaalselt)

Imbi Silde
juhataja
PMA, Põhja regioon

Koostas: Mati Tõnismäe
mati.tonismae@pma.agri.ee, tel. 5380 4208

Teaduse tn 2/75501 Saku Harjumaa / 671 2602/ pma@pma.agri.ee / www.pma.agri.ee
Registrikood 70000071

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet
info@ttja.ee

Teie 22.10.2019

nr 16-6/19-2969-002

Meie 19.11.2019

nr 14-13/6474-2

**Arvamus Rail Baltic raudteetrassi
lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu
maakonna piir“ KMH programmi
eelnoole**

Tuginedes KeHJS § 15¹ lõigetele 1 ja 2 on Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet esitanud 22.10.2019 Rahandusministeeriumile arvamuse andmiseks Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi - Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise (KMH) programmi eelnoole.

KMH viiakse läbi ehitusprojekti koostamise käigus eesmärgiga minimeerida raudtee rajamise ja kasutamise mõju keskkonnale. KMH puudutab Rapla vallas paiknevat 38,5 km pikkust lõiku Kodila –Hagudi teest kuni Rapla ja Pärnu maakonna piirini.

Tutvunud esitatud materjalidega ning lähtudes KeHJS § 15¹ lõikest 4 teeme järgmised ettepanekud KMH programmi eelnoole.

1. Peatükis 2 on nimetatud reisirongide põhimõttelised peatuskohad kohaliku liikluse tarbeks Raplamaal Kohila, Rapla ja Järvakandi. Leheküljel 7 on fikseeritud, et „käesoleva KMH aluseks oleva projekteerimise raames lahendatakse kohalike peatuste põhimõttelised asukohad eskiisi detailsusega, kuid täpsed lahendused (platvormid ja jalakäijatele vajalikud üle- või altpääsud, juurdepääsud (sh mootorsõidukitele ja kergliiklejatele), parkimine jm toetav infrastruktuur) tuleb lahenda eraldi tööga. Kohalike peatuste detailne projekteerimine ja ehitamine ei ole kiire rahvusvahelise raudteeliini osa ning lahendatakse vajalike otsuste ja rahastuste saamisel eraldi projektiga.“ Edasi leheküljel 8 on fikseeritud, et „eritasandiliste ristumiste korral täpsustatakse projekteerimise etapis, kumb ristuvatest rajatistest (kas raudtee või tee) paikneb maapinnal ning kumb kõrgel muldel, viaduktil või süvendis“.

Lähtuvalt eelnevast ning arvestades Rail Balticu iseloomu leiame, et kohalike peatustega seonduvate juurepääsuteede vajadus tuleb määrata koostatava projektiga ning asjakohaste keskkonnamõjude hindamist ei saa lükata edasi, nn eraldi projekti koosseisu, vaid tuleb läbi viia käesoleva KMH koosseisus. Kohalike peatuste juurdepääsudega arvestamata jätmisel võib hiljem osutuda võimatuks või väga kulukaks peatustele mõistlike juurdepääsude kavandamine.

Oleme seisukohal, et ehitusprojekti ja selle KMH-s tuleb määrata kohalike peatuste täpsed asukohad ja hinnata mõju inimeste liikumisvõimalustele ja juurdepääsuteedele, sh kergliiklejate ja jalakäijate juurdepääsude vajadus ning peatuses jalakäijate raudteest alt- või ülepääsud. Samuti tuua KMH-s välja leevendavate meetmete vajadus, mis on seotud kohalike peatuste rajamisega, sh inimeste turvalisusega. Palume KMH programmi täiendada.

2. Peatükis 4 „Reaalsete alternatiivsete võimaluste lühikirjeldus“ nimetatakse, et KMH-s käsitletakse kahte põhialternatiivi: 1) eelprojekti lahendus ja 2) põhiprojekti lahendus. Peatükis 4.2 „Alternatiiv 2: põhiprojekti lahendus“ on toodud täiendavalt veel konsolideeritud eelprojekti mõiste. Seetõttu pole üheselt mõistetav, kas ühe alternatiivina võrreldakse ja hinnatakse Rail Balticu eelprojekti lahendust või konsolideeritud (Eesti, Läti, Leedu) eelprojekti käigus väljatöötatud lahendust. Palume KMH programmi täpsustada.

3. Peatükis 12.1 on muuhulgas fikseeritud, et laiemat avalikkust teavitab otsustaja KMH programmi ja aruande avalikust väljapanekust ja arutelust ühes üleriigilise levikuga või ühes kohaliku või maakondliku levikuga ajalehes.

Kuna antud lõigu KMH käsitleb Rapla maakonnale ning Rapla ja Kehtna valdadele väga olulise ruumilise mõjuga objekti, siis on vajalik avaldada teade nii üleriigilise levikuga ajalehes kui ka maakonnalehes Raplamaa Sõnumid, samuti on oluline, et teade avaldatakse eelpoolnimetatud valdade ajalehtedes: Rapla Teatajas ja Kehtna Valla Vaatlejas ning valdade veebilehtedel. Palume programmi täiendada.

4. Peatükis 8 toodud tabelis on mitmeid kordi märgitud, et vajadusel tehakse koostööd kohalike elanike ja kohalike omavalitsustega, kriitilistes kohtades Muinsuskaitseametiga. Vaid teatud mõjude juures on välja toodud, et hindamisel lähtutakse heaks kiidetud Rail Balticu maakonnaplaneeringute KSH aruandest.

Rõhutame, et KMH aruande koostamisel, kõikides mõjuvaldkondades, tuleb lähtuda Rail Balticu maakonnaplaneeringute KSH aruandest. Läbivalt tuleb teha väga head koostööd nii kohalike omavalitsuste kui Muinsuskaitseametiga, niisamuti ka kõikide teiste asjakohaste asutuste ja isikutega. Palume programmi täiendada.

5. Peatükis 12 tabelis 10 on nimetatud KMH koostamisest mõjutatud ning huvitatud asutused ja isikud. Palume lisada nimekirja ka AS Eesti Raudtee, MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus, Raplamaa Omavalitsuste Liit, Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus ning Eesti Geograafia Selts.

6. Juhime tähelepanu asjaolule, et peatükis 13 nimetatud Ametlikud Teadaanded ei saa olla KMH aruande koostamise lähtematerjaliks. Küll on vajalik lähtematerjalides ära nimetada ning KMH koostamisel arvestada maakonnale koostatud arengustrateegiaga „Raplamaa arengustrateegia 2035+“, kättesaadav Raplamaa Omavalitsuste Liidu veebilehel <https://rol.raplamaa.ee/maakonna-areng/maakonna-arengustrateegia-2035/strateegiadokument> .

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaia Sarnet

regionaalvaldkonna asekancler

Piret Kivi 715 5871

Piret.Kivi@fin.ee

Pr Kati Tamtik
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet
info@ttja.ee

Teie 22.10.2019 nr 16-6/19-2969-002

Meie 27.11.2019 nr 3-1.1/3449

**RMK seisukohad Rail Balticu raudteetrassi lõigu
"Hagudi-Rapla ja Pärnu maakonna piir"
ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise
programmi eelnõu kohta**

Austatud proua Kati Tamtik

Olete edastanud Riigimetsa Majandamise Keskusele (edaspidi RMK) eelnõu Rail Balticu raudteetrassi „Hagudi-Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi eelnõu seisukoha esitamiseks.

RMK on tutvunud esitatud materjalidega. Lisaks oleme tutvunud Rail Balticu eelprojektiga ning krundijaotuskavadega. Rail Balticu krundijaotuskavad vastavad selle lõigu osas meie poolt esitatud üldtingimustele, mistõttu oleme nendele oma kooskõlastuse andnud.

Ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi kohta meil täiendavaid seisukohti, ettepanekuid ja märkusi ei ole.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Margus Emberg
RMK Raplamaa metsaülem

514 2148 raplamaa@rmk.ee

Hendrik Puhkim

From: Liina Roosimägi <Liina.Roosimagi@ttja.ee>
Sent: kolmapäev, 27. november 2019 12:49
To: Hendrik Puhkim
Cc: Roland Müür; Karmo Kõrvek
Subject: FW: RB Pärnu-Tootsi ja Hagudi- Rapla ja Pärnu ehitusprojektide KMH prgrammide eelnõud

Tere

Edastan Sotsiaalministeeriumi vastuskirja 5. ja 6. lõigule.

Lugupidamisega

Liina Roosimägi

Ehitusosakonna peaspetsialist

+372 66 72 004 | liina.roosimagi@ttja.ee

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

www.ttja.ee | Sõle 23A, 10614 Tallinn

From: Ramon Nahkur <Ramon.Nahkur@sm.ee>
Sent: Wednesday, November 27, 2019 12:41 PM
To: Kati Tamtik <Kati.Tamtik@ttja.ee>; Liina Roosimägi <Liina.Roosimagi@ttja.ee>
Subject: RB Pärnu-Tootsi ja Hagudi- Rapla ja Pärnu ehitusprojektide KMH prgrammide eelnõud

Tere

Täname, et saatsite meile seisukoha esitamiseks **1)** Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Rapla ja Pärnu maakonna piir – Tootsi“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi eelnõu ja **2)** raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi eelnõu.

Palume TTJA-l ja RB Rail AS Eesti filiaalil kavandatavate raudteetrassi lõikude keskkonnamõju hindamise aruannetes inimese tervise mõjud (müra, vibratsioon, õhusaaste jt asjakohased keskkonnatervise ohutegurid ja aspektid) eraldi peatükina välja tuua.

Lugupidamisega,

Ramon Nahkur
Sotsiaalministeerium
Rahvatervise osakond
Nõunik

TERVISEAMET

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet
info@ttja.ee

Teie: 22.10.2019 nr 16-6/19-2969-002
Meie: 22.11.2019 nr 9.3-4/19/6130-2

Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise programmi eelnõu

Esitasite Terviseametile (edaspidi amet) keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse §15¹ lõigetele 1 ja 2 seisukoha, ettepanekute ning märkuste esitamiseks Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) programmi eelnõu.

Rail Baltic on raudteetaristu projekt, mille eesmärk on rajada marsruudil Tallinn–Pärnu–Riia–Kaunas–Leedu/Poola piir kahe rööpmeline 1435 mm rööpmelaiusega elektrifitseeritud kiire raudtee (projektkiirusega 249 km/h). Raudtee ja sellega seonduva taristu rajamine võimaldab integreerida Balti riigid, sealhulgas Eesti, Euroopa raudteevõrguga. Rail Balticu raudtee rajamine loob võimalused inimeste ja kaupade paremaks liikumiseks. Rail Balticu maakonnaplaneeringutega on Eesti territooriumil kehtestatud põhja-lõuna suunalisena läbi Harju, Rapla ja Pärnu maakonna Riia suunal kulgev ca 213 km pikkune trassi koridor, mille planeerimisel on tulenevalt kavandatavale raudteele seatud kõrgetest tehnilistest nõuetest arvestatud ka tehniliste üksikasjadega. Rail Balticu maakonnaplaneeringutega samalaadset algatati ja viidi läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine (edaspidi KSH), mille raames hinnati Rail Balticu projekti keskkonnamõju tervikuna ehk kolmele maakonnaplaneeringule koostati ühine KSH aruanne.

Rail Balticu kaheksale raudteelõigule algatati ehitusprojekti KMH. KMH-d viiakse läbi ehitusprojektide koostamise käigus ning KMH eesmärk on minimeerida raudtee rajamise ja kasutamise mõju keskkonnale. Käesolevas KMH-s käsitletav raudteelõik (38,5 km) kulgeb Rapla vallas Hagudi-Kodila teest lõuna poole möödudes Hagudi rabast ja Rapla linnast lääne poolt. Lõigu keskosas kulgeb trassikoridor korduvalt Kehtna ja Rapla valla piiri ületades. Hinnatava lõigu lõunapiiriks on Rapla ja Pärnu maakonna piir.

KMH programmi eelnõus on välja toodud järgnev:

- Raudteelt tulenevad müratasemed peavad vastama keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 "Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid" (edaspidi KeM määrus nr 71) lisas 1 kehtestatud liikluse müra normtasemetele.
- Ehitustegevusega kaasnevad müratasemed ei tohi planeeritava ala lähedusse jäävatel elamualadel ületada kella 21.00-07.00 vahel eelnimetatud määruse nr 71 lisas 1 kehtestatud asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasemet.
- Müra mõju hindamise aluseks on KMH käigus läbiviidava müra modelleerimise tulemused. Hinnatakse raudteeliiklusest tulenevaid müratasemeid nii päeval kui ka öisel ajal. Müra modelleerimisel arvestatakse ja käsitletakse ka leevendavate meetmete mõju müratasemetele.
- Alade ulatus, kus on võimalik müra normtasemet ületamine, sõltub peamiselt raudtee liikluskorrumusest ning veeremi seisukorrast. KMH käigus hinnatakse müra mõju aladeni, kus

täidetakse müra normtasemeid, kuid mitte vähem kui 300–500 m ulatuses raudtee teljest. Vajadusel (nt kui modelleerimine näitab piirnormi ületamist kaugemal, sh koosmõjus mõne teise müraallikaga), käsitletakse mõjuala vajaliku kauguseni. Raudteelt tuleneva müra mõju hindamisel arvestatakse müra modelleerimisel maanteeliikluse koosmõjuga vähemalt neis asukohtades, kus maantee- ja raudteetrass on teineteisele lähemal kui 500 m ning maantee ja raudtee ristumistel.

- Mürähäiringu leevendamiseks on eelprojektis kavandatud müraleevendusmeetmed (nt müraseinad), mida antud lõigus on projekteeritud ligi 4 km. Müraseinte asukohti ja mõõtmiseid täpsustatakse põhiprojekti koostamise käigus lähtuvalt müra modelleerimise tulemustest.
- Ehitustööde ja rongiliikluse tagajärjel tekkiv vibratsioon peab vastama sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 toodud piirväärtustele.
- Vibratsiooni mõju hinnatakse eksperthinnangu meetodil, kasutades olemasolevaid allikaid, eelnevalt teostatud uuringuid ning analooge. Vibratsiooni tasemete hindamisel arvestatakse kavandatava raudteelõigu lisandumisel tekkiva vibratsiooniga. (võimaliku koosmõjuga). Vajadusel esitatakse KMH aruandes leevendavad meetmed.
- Valgusreostuse mõju hinnatakse eksperthinnangu meetodil, kasutades olemasolevaid allikaid, eelnevalt teostatud uuringuid ning analooge.
- Elektromagnetilise kiirguse mõju hinnatakse eksperthinnangu meetodil, kasutades olemasolevaid allikaid, eelnevalt teostatud uuringuid ning analooge.
- KMH käigus hinnatakse, kui kaugele võib ulatuda Rail Balticu raudteetrassi mõju põhjaveele, kaardistatakse raudteetrassi mõjualale jäävad puur- ja salvkaevud ning hinnatakse raudteetrassi mõju nendele (veetase ja -kvaliteet). Vajadusel pakutakse välja keskkonnametmed nende salv- ja puurkaevude osas, millele ehitusprojekti KMH käigus selgub eeldatavalt olulise negatiivse keskkonnamõju kaasnemine. KMH käigus hinnatakse ja vajadusel leitakse võimalikud leevendavad meetmed raudtee ehituse ja piirkonnas maavarade kaevandamise koosmõjule põhjavee taseme säilitamiseks. Mõju hindamisel kasutatakse eksperthinnangut ning asjakohastel juhtudel ka modelleerimist ja omavahelist kombineerimist eksperthinnanguga.
- KMH käigus hinnatakse õnnetustega kaasnevat võimalikku mõju inimese tervisele ja keskkonnale. Keskendutakse tundlike objektide (asustus, veekogud, põhjavee kaitstus, kaitstavad objektid, märgalad jms) olemasolule ja kaugusele trassist. Samuti antakse ülevaade raudtee riskikäsitlemist puudutavatest nõuetest.

Amet on tutvunud aadressil <https://adr.mkm.ee/?id=TJA-JVIS-26567> asuvate materjalidega ja märgib täiendavalt järgmist:

- Liikluse müra maksimaalne helirõhutase müratundlike hoonetega aladel ei tohi ületada päeval 85 dB(A) ja öösel 75 dB(A) (KeM määrus nr 71 § 6 lg 3).
- Impulssmüra põhjustavat tööd, näiteks lõhkamine, rammimine jne, võib teha tööpäevadel kella 07.00-19.00. Impulssmüra piirväärtusena rakendatakse asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasest.
- Amet soovib pärast raudtee valmimist hinnata müra ja vibratsiooni raudteeliiklusest enim mõjutatud müratundlikel maa-aladel ning vajadusel rakendada täiendavaid müra- ja vibratsiooni leevendavaid meetmeid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Karmen Ainsalu

inspektor

Põhja regionaalosakond

794 3720

karmen.ainsalu@terviseamet.ee